

ที่ ศธ ๐๗๐๘๔/วจด๑๖

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย
ถ.สatalเชียงคาน อ.เมือง จ.เลย ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกแบบหลักฐานการศึกษาในการประเมินเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ในสังกัดทุกแห่ง

สิงที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ ศธ ๐๗๐๑๕/๓๗๖๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

พร้อมสำเนาหนังสือฉบับนี้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย ขอส่งสำเนาหนังสือ
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ ศธ ๐๗๐๑๕/๓๗๖๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง การออกแบบหลักฐานการศึกษา
ในการประเมินเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทิตพล เรืองศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณภาพตามระดับ
โทร ๐-๔๒๘๑-๒๖๕๗

“เรียนดี มีความสุข”

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย
ทะเบียนรับที่ ๓๐๙๓
วันที่ ๒๑/๕/๖๘
เวลา ๘.๔๘

ด่วนที่สุด
ที่ ศธ ๐๗๐๑๔/๓๗๖๒

กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกแบบหลักฐานการศึกษาในการประเมินเทียบระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง การเทียบระดับการศึกษา

ด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอကุณิการศึกษา

ให้แก่ผู้เรียนซึ่งจากการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ

จำนวน ๑ ฉบับ

โดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

ด้วย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดำเนินงานโครงการการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงบุคคลที่มีความเป็นเลิศทางปัญญาเข้ารับการทดสอบและประเมิน เพื่อให้ได้รับคุณวิชาการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้จะสำเร็จการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ ๒ เนื่องจาก ได้แก่ สอนผ่านครอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวิชาการและมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น “ผ่าน” โดยได้กำหนดศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ให้ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๗๗ แห่งทั่วประเทศ และได้ดำเนินการจัดสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ - ๒๗ เมษายน ๒๕๖๘ และประกาศผลสอบ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ผลการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๑ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบร่วมกับผู้สอบบางรายอายุยังไม่พ้นเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ แต่สอบผ่านครอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด จึงมีข้อสงสัยว่าสถานศึกษาจะสามารถออกหลักฐานการศึกษาให้แก่ผู้เกณฑ์การทดสอบที่มีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ แต่สอบผ่านครอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ฯ ได้หรือไม่

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ พิจารณาสาระสำคัญตามหนังสือที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๑๔/๓๒๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่อง ขอหารือการอนุมัติคุณวิชาการศึกษาของเด็กนอกระบบโรงเรียน โดยสำนักงาน กศน. ได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับการอนุมัติคุณวิชาการศึกษาของเด็กนอกระบบโรงเรียน กรณีที่ผู้เรียนเพิ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบ โดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้หรือไม่

คณะกรรมการ ...

“เรียนดี มีความสุข”

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) ซึ่งมีการตอบข้อหารือของสำนักงาน กศน. เรื่องเรื่องที่ ๙๐๘/๒๕๖๕ โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน กศน.) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว โดยให้ความเห็นว่า สำนักงาน กศน. สามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ โดยเห็นว่า มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของ การศึกษาภาคบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามคำว่า "การศึกษาภาคบังคับ" และ "เด็ก" ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จากบทบัญญัติตามกฎหมายทั้งสองฉบับ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างทั่วถึง ส่งผลให้เด็กซึ่งมีอายุยุ่งในเกณฑ์เข้ารับการศึกษาภาคบังคับอาจจบการศึกษาภาคบังคับก่อนอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้ประกอบกับเมื่อผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาได้จบการศึกษาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเอกสารหลักฐานการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาที่ตนจบด้วยเหตุนี้ กรณีตามปัญหาที่หารือมา หากผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบที่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมสมกับผู้เรียนที่มีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามมาตรฐานที่สำนักงาน กศน. กำหนดไว้แล้ว สำนักงาน กศน. ย่อมสามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงเห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าวมีผลการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาตามข้อเท็จจริงสอดคล้องตามเจตนาرمณ์ของกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติ ซึ่งผู้จบการศึกษาย่อมมีสิทธิได้รับเอกสารหลักฐานการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาที่ตนจบตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น หากมีผู้สอบบางรายอายุยังไม่พ้นเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับแต่สอบผ่านครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดและเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวิชาการ โดยมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น "ผ่าน" แล้วให้สถานศึกษาสามารถออกหลักฐานการจบศึกษาให้ได้โดยเป็นไปตามอำนาจที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนากร ตอนเหนือ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

กลุ่มพัฒนาระบบการทดสอบ
งานทดสอบเพื่อบรรดับการศึกษา
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๑๓๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nfetesting@doe.go.th

“เรียนดี มีความสุข”

ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้
เรื่อง การเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน โดยการกำหนดให้มีระบบเทียบระดับการศึกษา เทียบเคียง หรือเทียบโอนผลการเรียนเพื่อประโยชน์ในการรับรองวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของบุคคล เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และสอดคล้องตรงตามเจตนาภัยของพระราชนูญยุติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น

เพื่อให้การเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาทิยานานตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ (๖) (๗) มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติธรรมเปียบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ กำหนดให้

“การสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การทดสอบและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคคลที่ข้อสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตัวชี้วัดที่กำหนดตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

“ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอาเภอ/เขต” หมายความว่า ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ระดับอาเภอ/เขต ซึ่งดำเนินการเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ข้อ ๒ การสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงบุคคลที่มีความเป็นเลิศทางปัญญา เข้ารับการทดสอบและประเมิน เพื่อให้ได้รับบุตรภิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผ่านการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานมีคัดเลือกและสิทธิเช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรทั่วไปทั่วประเทศ ให้ได้รับรอง

ข้อ ๓ การดำเนินการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ จัดทำตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมิน เพื่อกำหนดรอบจัดทำเครื่องมือสำหรับการทดสอบในการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือน่วยงานอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ ออกแบบและจัดทำเครื่องมือสำหรับการทดสอบในการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้กรมส่งเสริม...

ให้กรรมสั่งเสริมการเรียนรู้ออกแบบและจัดทำเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

ข้อ ๔ ให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ดำเนินการทดสอบและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประกาศ หลักเกณฑ์ และคู่มือการดำเนินงาน การเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบ วัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๕ การสอนเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้พิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้สมัครสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) เป็นประชาชนทั่วไป ซึ่งอยู่ในกลุ่มที่พัฒนาศักยภาพศึกษาภาคบังคับแต่ยังอยู่ในวัยเรียน หรือผู้ช่วยพัฒนาที่จะศึกษาในสถานศึกษา

ในการนี้ได้กำหนดกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและรวมถึงผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะเข้ารับการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองตามกฎหมาย และให้ถือว่าผู้ปกครองดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับแล้ว

(๓) มีความสามารถศึกษาในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับที่ประสงค์จะสอบเทียบวัดระดับความรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐานหนึ่งระดับ ยกเว้นการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา

ข้อ ๖ การสมัครสอบเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลา ตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

ข้อ ๗ การพัฒนาผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเป้าหมายนี้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับที่สมัครสอบ

(๒) ลาออกจาก

(๓) ถึงแก่กรรม

(๔) ใช้หลักฐานหรือเอกสารอันเป็นเท็จในการสมัครเข้าสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๕) กรณีอื่นตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

ข้อ ๘ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสงค์ลาออกจาก ให้ยื่นคำร้องต่อ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต และให้ผู้ปกครองตามกฎหมายเป็นผู้รับรองการลาออก เว้นแต่เป็นผู้ที่ บรรลุนิติภาวะ

ข้อ ๙ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบ ครบถ้วนก่อนสามารถเรียนรู้ และผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประกาศ หลักเกณฑ์ หรือระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการเทียบระดับการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษา

ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบครบถ้วนก่อนสามารถเรียนรู้ ไม่สามารถเข้ารับการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แต่สามารถขอรับผลการทดสอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผ่านไปสะสมเพื่อประโยชน์ ในการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือนำไปเทียบโอนผลการเรียน ในระดับเดียวกันได้

ข้อ ๑๐ ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการทดสอบในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละตามเกณฑ์
ดังต่อไปนี้

ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ระดับผลการทดสอบ ๕.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
ร้อยละ ๗๕ - ๗๙ ระดับผลการทดสอบ ๓.๕ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๔ ระดับผลการทดสอบ ๓.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดี
ร้อยละ ๖๕ - ๖๙ ระดับผลการทดสอบ ๒.๕ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีอ่อนข้างดี
ร้อยละ ๖๐ - ๖๔ ระดับผลการทดสอบ ๒.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ร้อยละ ๕๕ - ๕๙ ระดับผลการทดสอบ ๑.๕ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์พอใช้
ร้อยละ ๕๐ - ๕๔ ระดับผลการทดสอบ ๑.๐ หมายถึง ผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ร้อยละ ๐ - ๔๙ ระดับผลการทดสอบ ๐ หมายถึง ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ (ไม่ผ่าน)
ในการคำนวณค่าระดับผลการทดสอบเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มี
ผลการทดสอบผ่านตั้งแต่ระดับผลการทดสอบ ๑.๐ ขึ้นไป

ข้อ ๑๑ การดำเนินการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ศูนย์ส่งเสริม
การเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต และผู้เข้าสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้เข้าสอบ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณีผู้เข้าสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทำการทุจริตในกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ใด ให้ถือว่าผู้เข้าสอบไม่ผ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้น โดยเว้นระยะเวลาการลงโทษเบียนสอบ
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นไปหนึ่งครั้ง หากพบกระทำการทุจริตอีก จะตัดสิทธิ์การสอบและพันสภาพผู้สอบเทียบ
วัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบผลการทดสอบและ
ประสงค์จะปรับค่าระดับผลการทดสอบเฉลี่ยสะสมให้สูงขึ้น ให้ลงทะเบียนและเข้าสอบเทียบข้ำภัยในระยะเวลา
ก่อนการอนุมัติการจับระดับการศึกษา โดยให้ใช้ผลการทดสอบครั้งที่ได้ระดับผลการทดสอบสูงสุดมาคำนวณ

ข้อ ๑๓ การคิดค่าระดับผลการทดสอบเฉลี่ยสะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอบเทียบข้ำ
ให้นับจำนวนหน่วยกิตเป็นตัวหารเพียงครั้งเดียว

ข้อ ๑๔ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถเทียบโอนผลการทดสอบ
จากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขตหนึ่งไปยังอีกศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขตหนึ่ง
และให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขตที่รับเข้าสามารถรับโอนผลการทดสอบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นได้

ข้อ ๑๕ ผู้สอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์
การตัดสินได้ครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด ต้องเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนา
วิชาการ เพื่อเข้ารับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ ๑๖ การตัดสินผลการทดสอบให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัดสินผลการทดสอบเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้

(๒) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีระดับผลการทดสอบตั้งแต่ระดับผลการทดสอบ ๑.๐ ขึ้นไป
ถือว่าประเมินผ่านและให้นับจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้นเป็นจำนวนหน่วยกิตสะสม กรณีที่มีการ
สอบเทียบข้ำให้ดำเนินการ ตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๗ การสำเร็จ...

ข้อ ๑๗ การสำเร็จการศึกษาด้วยวิธีการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบผ่านครบถ้วนคุณลักษณะการเรียนรู้และจำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามตัวชี้วัดของมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด

(๒) เข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวิชาการ และมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น “ผ่าน”

ข้อ ๑๘ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ต้องจัดให้มีเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) หลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ ประกอบด้วย

(๑.๑) ระเบียนแสดงผลการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๑.๒) ประกาศนียบัตร

(๑.๓) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดแนบท้ายประกาศนี้

(๒) หลักฐานการศึกษาที่ไม่บังคับแบบ เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต กำหนด

ข้อ ๑๙ ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำกรุงเทพมหานคร กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และกำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาดำเนินการการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ได้มาตรฐาน มีความสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม

ข้อ ๒๐ ให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต เรียกเก็บเงินค่าขั้นทะเบียน ค่าธรรมเนียม การสอบ และค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการทดสอบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และให้เป็นรายได้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินรายได้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒๑ ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และประสานงานการดำเนินงานการสอบเทียบวัดระดับความรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๒๒ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้ รักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หลักเกณฑ์ รวมทั้งการตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ และให้อธิบดีวินิจฉัยของอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นที่สุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธนากร ตอบเหว่อ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับ
ในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษา
ภาคบังคับ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)
ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๙๙/๓๒๗๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา สรุปความได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าไปที่เจดจึงถึงอายุย่างเข้าไปที่สิบหก
ต้องเข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ แต่มีเด็กจำนวนมากที่ไม่ได้เข้าเรียน
ในระบบการศึกษาภาคบังคับ เนื่องจากเป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา หรือเป็นเด็กป่วยที่ออกจาก
โรงเรียนกลางคนในขณะที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรือ ๑๕ ปีบริบูรณ์ (อายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ)
โดยมาเรียนนอกระบบในรูปแบบของการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงาน กศน.
ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และมีกำหนดระยะเวลาเรียน
ตลอดหลักสูตรแต่ละระดับ ระดับละ ๒ ปี โดยสำนักงาน กศน. มีข้อเท็จจริงดังนี้

กรณีที่หนึ่ง กรณีที่เด็กมีอายุอยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายที่จะต้องเข้าเรียน
ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ แต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถเรียนในสถานศึกษาในระบบ
โรงเรียนได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงได้ส่งตัวให้มาเรียนกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.
โดยสามารถนำผลการเรียนมาเทียบโอนและเรียนพิเศษจนจบหลักสูตร ตามหนังสือแนบท้ายติดที่เกี่ยวข้อง
(หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๑/๑๗๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖
เรื่อง การศึกษาของเด็กที่อยู่นอกโรงเรียนแต่อายุไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และหนังสือสำนักงาน กศน.
ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๕๗๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ เรื่อง การรับนักเรียนในระบบเข้าศึกษา
ในสถานศึกษา กศน.) ดังนั้น ผู้เรียนจึงอาจเรียนจบการศึกษาภาคบังคับก่อนอายุ ๑๕ ปี

กรณีที่สอง กรณีที่ผู้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับมาแล้วและมาเรียนต่อในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายของ กศน. และสามารถจบการศึกษาได้เร็วกว่าเพื่อนรุ่นเดียวกัน

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงาน กศน. จึงขอหารือว่า หากเด็กหรือผู้เรียนจบการศึกษา
ก่อนการเรียนภาคปกติ หรือจบการศึกษาก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ (ก่อนอายุ ๑๕ ปี) และต้องการ
นำวุฒิการศึกษาจากสำนักงาน กศน. ไปศึกษาต่อในระดับอื่นที่เหนือขึ้นไป หรือใช้ประกอบการยื่นสมัคร
ในสถานประกอบการ แต่เนื่องจากอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ สำนักงาน กศน. สามารถ
ออกวุฒิการศึกษาให้ได้หรือไม่ หากสำนักงาน กศน. ออกวุฒิการศึกษาให้จะเป็นการขัดต่อหลักกฎหมาย
หรือเจตนาธรรมณของกฎหมายหรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน กศน. โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน กศน.) เป็นผู้ชี้แจง ข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า สำนักงาน กศน. ประสงค์จะขอหารือเฉพาะประเด็นปัญหาตามกรณีที่หนึ่ง เพียงประเด็นเดียว กล่าวคือ สำนักงาน กศน. สามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจากการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้หรือไม่ โดยเห็นว่า มาตรา ๑๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามคำว่า “การศึกษาภาคบังคับ” และ “เด็ก” ตามมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จากบทบัญญัติตามกฎหมายทั้งสองฉบับ ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากฎหมายเมืองจันทร์เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างทั่วถึง โดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ และนิยามคำว่า “เด็ก” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับฯ ได้บัญญัติให้เด็กที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ ในสถานศึกษา เว้นแต่ในกรณีที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว ส่งผลให้เด็กซึ่งมีอายุอยู่ในเกณฑ์เข้ารับการศึกษาภาคบังคับอาจจ้างการศึกษาภาคบังคับก่อนอายุย่างเข้าปีที่สิบหกได้ ประกอบกับเมื่อผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาได้จากการศึกษาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดสำหรับหลักสูตรนั้นแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเอกสารหลักฐานการศึกษาหรือวุฒิการศึกษาจากสถานศึกษาที่ตนจบการศึกษา ด้วยเหตุนี้ กรณีตามปัญหาที่หารือมา หากผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตร การศึกษานอกระบบที่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามมาตราฐานที่สำนักงาน กศน. กำหนดไว้แล้ว สำนักงาน กศน. ย่อมสามารถออกวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้เรียนซึ่งจบการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบการศึกษานอกระบบโดยมีอายุยังไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้

ด. ๙๙

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๖๕

^๑มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาภาคบังคับ” หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ฯลฯ ฯลฯ

“เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว

ฯลฯ ฯลฯ

^๓มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา

ฯลฯ ฯลฯ